

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci **žalobců: a) M.L., nar. „X“**, státní příslušník Ukrajiny, přechodně bytem „X“, **b) S.L., nar. „X“**, státní příslušník Ukrajiny, za něhož jedná jeho zákonný zástupce M.L., nar. „X“, **c) A.L., nar. „X“**, státní příslušník Ukrajiny, za něhož jedná jeho zákonný zástupce M.L., nar. „X“, **proti žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky, pošt. př. 21/OAM, Nad štolou 3, 170 34 Praha 7, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2014, č. j. OAM-572/ZA-ZA04-ZA15-2014,**

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 13. 11. 2014, č. j. OAM-572/ZA-ZA04-ZA15-2014, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalované rozhodnutí, žaloba a vyjádření žalovaného

Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky ze dne 13. 11. 2014, č.j. OAM-572/ZA-ZA04-ZA15-2014, které nabylo právní moci dne 18. 11. 2014, bylo podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), zastaveno řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobcům, když žádost žalobců o azyl byla shledána nepřipustnou dle § 10a písm. b) téhož zákona, neboť státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve znění pozdějších změn (dále též „nařízení č. 604/2013“), je Polská republika.

Žalovaný zjistil, že žalobci byli v době, kdy učinili prohlášení o mezinárodní ochraně na území České republiky, držiteli platných krátkodobých schengenských víz vydaných Polskou republikou, a proto bylo nezbytné aplikovat kritérium dané článkem 12¹ nařízení č. 604/2013. Ostatně dne 6. 11. 2014 obdržel žalovaný informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný neshledal důvody pro odchýlení se od kritérií příslušnosti (tedy pro aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení č. 603/2013) jen proto, že na území České republiky dlouhodobě žije² manžel žalobce a) a otec žalobců b) a c), neboť žalobce a) a jeho děti s manželem/otcem ani před příjezdem do České republiky trvale nežili, nadto žalobci by v České republice s ohledem na nejistý pobytový status manžela/otce neměli stabilní zázemí. Navíc manžel/otec žalobců může i nadále žalobcům zasílat finanční prostředky, po dobu vyřizování žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany je však nebude zasílat na Ukrajinu (jako dosud), nýbrž do příslušného zařízení pro žadatele o mezinárodní ochranu na území Polské republiky. Situace žalobců se tak oproti stavu, kdy žili na Ukrajině a pan L. jim zasílal peníze, zásadně nezmění.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci včasnou žalobu, v níž nezpochybnili závěr, žalovaného, že jsou držiteli platných krátkodobých schengenských víz vydaných Polskou republikou a že podle článku 12 nařízení č. 604/2013 je příslušná k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu Polská republika, nicméně vyjádřili přesvědčení, že žalovaný měl aplikovat čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013 a posoudit sám žádost žalobců o udělení

¹ čl. 12 odst. 1, 2 nařízení č. 604/2013:

1. Pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal.

2. Pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.

² Manžel žalobce a) a otec žalobců b) a c) měl povolení k dlouhodobému pobytu platné do 25. 9. 2014, v současnosti pobývá na území České republiky na základě žádosti o prodloužení pobytu, přičemž řízení o žádosti je přerušeno, protože manžel/otec žalobců neplní povinnosti vůči okresní správě sociálního zabezpečení.

mezinárodní ochrany, i když podle kritérií stanovených zmiňovaným nařízením k tomu není příslušný, a to zejména s ohledem na zájmy nezletilých žalobců b) a c) a závazek České republiky chránit rodinu a respektovat rodinný život obsažený v mnoha nástrojích mezinárodního práva a zdůrazněný např. v preambuli nařízení č. 604/2013. Jelikož tak žalovaný neučinil, je jeho rozhodnutí dle žalobců nezákonné. Dále žalobci žalovanému vytkli, že se „*náležitě nezabýval*“ žádostí žalobce a) ze dne 12. 11. 2014 a že svůj závěr o tom, že by zde žalobci neměli stabilní zázemí, odůvodnil „*pouze na základě přerušení žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu manžela*“ žalobce a). Taktéž nepovažují za správný závěr žalovaného, že se situace žalobců po jejich přesunu na území Polské republiky zásadně nezmění, neboť „*žalobci budou úplně v cizím prostředí, v cizím státě, bez jakéhokoli zázemí a navíc bez přítomnosti manžela či jiných blízkých*“. Dle žalobců tak rozhodnutí žalovaného vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a není též řádně odůvodněno.

Z výše uvedených důvodů žalobci navrhli, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba především vypořádat námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) vyhodnotil námitky žalobců jako liché, v podrobnostech odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné. Žalovaný v závěru svého vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II.

Posouzení věci krajským soudem

Předně krajský soud připomíná, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (dispoziční zásada), které je třeba výslovně formulovat v žalobě (§ 71 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „*jinou vadou řízení před soudem*“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006-63, dostupný na www.nssoud.cz).

Dále platí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

Závěrem soud dodává, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „**[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné opONENTUŘE (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná**“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „*Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.*“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

Nyní k samotnému přezkumu.

Nejprve je třeba zdůraznit, že žalobci před svým odjezdem z Ukrajiny žili v Zakarpatské oblasti, v okrese Tačiv (východně od Užhorodu), tedy na západě Ukrajiny, kde jim nehrozilo nebezpečí, že by byli dotčeni „*protiseparatistickými operacemi*“ ukrajinské armády, které dle všeobecně známých informací probíhají pouze na jihovýchodě Ukrajiny, zejména v Doněcké a Luhanské oblasti. Situace na západě a středu země je klidná, západ země je plně pod kontrolou „*proevropsky*“ orientované vlády premiéra Jaceňuka. Žalobce a) se přesto se svými nezletilými dětmi rozhodl Ukrajinu opustit a odjet do České republiky, a to s úmyslem na území České republiky trvale pobývat.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce a) konkrétně uvedl, že si chtěl vyřídit vízum, obrátil se „*na jednu firmu*“, avšak bylo mu řečeno, že „*mu mohou nabídnout jen polské vízum, že mu jiné s dětmi nemohou vyřídit*“. Do České republiky

přijeli žalobci autobusem z Užhorodu. Žalobce a) dále uvedl, že „*manžel chtěl žádat o trvalý pobyt pro celou rodinu, ale nemohli jsme doložit tolik peněz za celou rodinu*“. Žalobce a) by chtěl na území České republiky s dětmi a manželem žít a pracovat.

Jakkoli soud chápe složitou situaci žalobců a jejich manžela/otce, nezbyvá mu než konstatovat, že z výše uvedeného je prima vista patrné, že žalobci zneužívají žádost o udělení mezinárodní ochrany k zajištění legálního pobytu na území České republiky.

Zneužití práva (abusus iuris) ovšem není výkonem práva, nýbrž jde o protiprávní (nedovolený) čin, a proto mu nelze přiznat ochranu; stejně tak platí, že si nikdo nemůže zlepšit své postavení protiprávním jednáním (nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere potest), přičemž soud od zmíněných zásad (mal enim iure nostra uti non debemus a nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere potest) nemohl při svém rozhodování odhlédnout.

Dále soud konstatuje, že nemá (stejně jako žalovaný) pochyb o příslušnosti Polské republiky k posouzení žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany (v podrobnostech soud odkazuje na vyčerpávající odůvodnění žalovaného rozhodnutí) – ostatně to ani žalobci nezpochybňovali. Pokud se žalobci dovolávali aplikace čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013 a ochrany rodinného života, nelze se než ztotožnit s žalovaným v tom, že žalobci před jejich příjezdem s jejich manželem a otcem žijícím v České republice trvale nežili a jejich rodinný život (který se z hlediska reálných psychosociálních vazeb zjevně odehrával na Ukrajině) tak v důsledku rozhodnutí žalovaného narušen nebude. Nadto je zjevné, že (a žalobce a/ to v žádosti o udělení mezinárodní ochrany výslovně uvedl) by rodina neměla dostatek finančních prostředků k pobytu na území České republiky. S přihlédnutím k výše uvedenému a k nejistému pobytovému statusu manžela žalobce a) a otce žalobců b) a c) se též soud ztotožňuje se závěrem žalovaného, že by žalobci na území České republiky neměli stabilní zázemí, přičemž tento závěr považuje soud za dostatečně odůvodněný.

Jde-li o námitku žalobců, že se budou na území Polské republiky nacházet v cizím prostřední a bez přítomnosti blízkých osob, pak k tomu soud dodává, že jim nic nebrání svou žádost o udělení mezinárodní ochrany vzít zpět, navrátit se společně s manželem/otcem do země původu a poté požádat o vydání povolení k pobytu na území České republiky (jak původně zamýšleli). Jestliže tak neučiní, musí se podrobit opatřením spojenými s vyřizováním jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nadto soud souhlasí se závěrem žalovaného, že se jejich situace (pokud jde o rodinný život) oproti stavu, kdy žili na Ukrajině a pan L. (manžel/otec žalobců) jim zasílal peníze, zásadně (resp. z hlediska zákona nikoli neakceptovatelným způsobem) nezmění, pouze po dobu vyřizování žádosti žalobců o mezinárodní ochranu pan L. (manžel/otec žalobců) nebude zasílat finanční prostředky na Ukrajinu, nýbrž do příslušného zařízení pro žadatele o mezinárodní ochranu na území Polské republiky.

Konečně soud nemohl přisvědčit ani námitce žalobců, že se žalovaný řádně nevypořádal s žádostí žalobce a) ze dne 12. 11. 2014 o „postup podle čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013“, neboť žalovaný v posledním odstavci na straně 3 a v prvním odstavci na straně 4 jasně (byť stručně) uvedl, z jakých důvodů neaplikoval čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013 a neposoudil sám žádost žalobců o mezinárodní ochranu. V této souvislosti je vhodné připomenout, že účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy. Správní

soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Postrádalo by totiž smysl (a bylo by ryzím formalismem) rušit rozhodnutí v situaci, kdy je zřejmé, že správní orgán by po odstranění vytýkané vady vydal v dalším řízení rozhodnutí v zásadě shodné. Taktéž nelze přehlížet okolnosti, za nich je napadené rozhodnutí vydáváno – správní orgány mají pouze omezené množství času na vydání rozhodnutí a mají k dispozici pouze omezené množství informací o žadateli, a proto nelze na odůvodnění takového individuálního správního aktu klást přemrštěné požadavky.

Lze tedy uzavřít, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a mezinárodním právem, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a bylo též způsobem odpovídajícím povaze a okolnostem věci odůvodněno.

Závěrem soud dodává, že o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku žalobě nerozhodoval, neboť rozhodl bez zbytečného odkladu o věci samé. Za této situace potom nemohou skutečnosti tvrzené jako důvod pro přiznání odkladného účinku ani nastat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, publikovaný pod č. 173/2004 Sb. NSS).

III.

Závěr a náklady řízení

Jelikož ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).

Žalobci nebyli v řízení úspěšní, nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), jelikož však žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 19. prosince 2014

Aleš Korejtko v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová